

ASIAKKAAN VOINNIN JA
TERVEYDENTILAN
HAVAINNOINTI

Arvioitavat osa-alueet

- Kirjassa s. 57

- Ikääntymismuutokset s. 109

- Havainnointivarhaiskasvatuksessa:

<https://vasu2017kirkossa.wordpress.com/2017/09/13/lapsen-havainnointi-varhaiskasvatuksessa/>

Havainnointi

- Hoitajan työmenetelmä
- Tiedonkeruun muoto, pohjana kaikelle suunnittelulle.
- Toimintatapojen ja menetelmien valitsemiseksi → kehityksen edistäminen / toimintakyvyn ylläpitäminen
- Asiakastyön suunnitelman laatimisen lähtökohtana haastattelun, mittauksien jne. lisäksi.

[Toimintakyvyn arvioinnista](#)

Terveydentilan havainnointi

- Vitaalielintoiminnot (hengitys ja verenkierto)
- Muut elintoiminnot (esim. erittämiseen liittyvät)
- Yleisoireet: väsymys, huimaus, kuume ja laihtuminen
- Fyysinen kehitys
- Motoriikka
- Kielellinen kehitys
- Psykososiaalinen kehitys

FYYSINEN TOIMINTAKYKY

- Fyysisen toimintakyvyn tukemisessa hoitajan on tärkeää huomioida fysiologiset perustoiminnot.
- Tavoitteena on:
 - fysiologisten perustoimintojen ylläpitäminen ja parantaminen
 - päivittäisten toimintojen ylläpitäminen ja parantaminen
 - ohjaaminen ulkoiluun
 - ohjaaminen terveys- ja kuntoliikuntaan

PSYKKINEN TOIMINTAKYKY

- Psykkisen toimintakyvyn tukemisessa on keskeistä, että hoitaja osaa huomioida vanhuksen kognitiiviset eli tiedon käsittelyyn tarvittavat toiminnot. Näitä ovat havaitseminen, oppiminen ja muistaminen, kielelliset toiminnot, ajattelu, ongelmanratkaisu sekä päätöksenteko.
- Korostuu myös omien voimavarojen ja edellytysten etsiminen ja löytäminen. Sopeutuminen esim. ikääntymisen tuomiin psyykkisiin muutoksiin on hyvin yksilöllistä. Vanhus tarvitsee arjesta selviytymiseen omaehtoista aktiivisuutta, motivaatiota ja mahdollisuuden toimia itse.

SOSIAALINEN TOIMINTAKYKY

- Sosiaalisen toimintakyvyn tukemisessa on keskeistä, että hoitaja ymmärtää vanhusten tarvitsevan toisia ihmisiä, läheisyyttä ja yhteisöllisyyttä.
- Sosiaaliset suhteet, sosiaalinen tuki ja sosiaalinen aktiivisuus ovat yhteydessä vanhuksenkin fyysiseen ja psyykkiseen toimintakykyyn.
- Ihmissuhteet tukevat toimintakykyä ja auttavat vanhusta esimerkiksi hänen sairastuessaan.
- http://www.sufuca.fi/fi/methods_and_activities_for_supporting_fi.html

HENGELLINEN TOIMINTAKYKY

- Hengellisen toimintakyvyn tukemisessa on tärkeää, että hoitaja tunnistaa vanhuksen moraalisia ja uskonnollisia periaatteita.
- Vanhuksen tasapainoinen elämä edellyttää hengellisten tarpeiden huomioon ottamista ja tyydyttämistä siihen katsomatta, mihin uskontokuntaan hän kuuluu tai kuuluuko mihinkään.

ITSEARVIOINTI JA HAVINNOINTI

- Itsearviointitesteillä eli erilaisilla kyselyillä ja haastatteluilla saadaan selville, miten henkilö itse tuntee suoriutuvansa joistakin toiminnoista.
- Joitakin asioita, kuten henkilön kokemusta omasta liikkumiskyvystään, ei voida mitata muuten kuin itsearvioinnilla.
- Ihmiset usein yli- tai aliarvioivat toimintakykyään. Itsearviointiin vaikuttavat myös mm. persoonallisuus, tunnetekijät, ikä ja sukupuoli.
- <https://www.voimaavanhuuteen.fi/liikuntaharjoittelu/liikkumiskyvyn-arviointi/itsearviointi-ja-havainnointi/>